

Організація виробництва на підприємствах залізничного транспорту

I семестр 2020-2021 н.р., курс силабус

освітній рівень перший (бакалавр)
галузь знань 07 Управління та адміністрування
спеціальність 073 Менеджмент
освітня програма:
- Управління персоналом та економіка праці (УПЕП)

Лекції та практики: за розкладом- <http://rasp.kart.edu.ua/>

Команда викладачів:

Моцна Ірина Володимирівна (кандидат економічних наук, доцент), Контакти: +38 (057) 730-19-72; imotsnaya@gmail.com
---

Години прийому та консультацій: 13.00-14.00 середа, п'ятниця

Об'єктивною основою організації виробництва є відносини, що виникають у сфері виробництва матеріальних благ на рівні низової ланки галузі - підприємства. У матеріальному виробництві та у сфері матеріального обертання виділяються дві сторони: продуктивні сили і виробничі відносини, що утворюють у своїй єдності спосіб виробництва даного підприємства.

Організація виробництва і виконує свою першу, системоутворюючу функцію, поєднуючи особисті і речові фактори виробництва в єдиний виробничий процес.

Виробничі відносини утворюють складну систему, що включає виробничо-технічні та соціально-економічні відносини.

Виробничо-технічні відносини виступають як відносини з приводу спільної праці учасників процесу виробництва. Основою цих відносин є поділ і кооперація праці, які ведуть до відокремлення окремих робіт, бригад, ділянок, цехів і обумовлюють необхідність налагодження між ними виробничих зв'язків.

Соціально-економічні відносини виражають відносини між людьми, що визначаються характером і формою суспільного присвоєння засобів виробництва, відносинами власності. Соціально-економічні відносини є важливим елементом створення єдності економічних інтересів суспільства, колективу і окремих працівників у досягненні найвищої ефективності виробництва.

Організація виробництва реалізує при цьому свою наступну функцію — створення організаційних умов, що забезпечують взаємодію на економічній основі всіх виробничих

ланок як єдиної виробничо-технічної системи. Ще одна функція організації виробництва, покликана вирішувати завдання створення умов для підвищення рівня трудового життя працівників, постійного професійного та соціально-культурного саморозвитку і самовдосконалення трудових ресурсів підприємства.

Тобто, організація виробництва полягає в об'єднанні й забезпечення взаємодії особистих і речових елементів виробництва, встановлення необхідних зв'язків і узгоджених дій учасників виробничого процесу, створення організаційних умов для реалізації економічних інтересів і соціальних потреб працівників на виробничих підприємствах залізничного транспорту.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

1. Ціннісно-смыслову компетентність (формування у студентів систематизованого комплексу знань про загальні принципи, форми та методи організації виробництва на підприємствах залізничного транспорту, необхідних для практичної управлінської діяльності);

2. Загальнокультурну компетентність (розуміння культурних, історичних та регіональних особливостей, що склалися в Україні та за її межами в області застосування та розвитку організації виробництва на підприємствах залізничного транспорту);

3. Навчально-пізнавальну компетентність (знання форм прояву економічних законів у виробництві, основні принципи організації виробничого процесу, цілі та завдання, що вирішуються в процесі виробництва на залізничному транспорті, основні тенденції його розвитку, особливості роботи підприємств залізничного транспорту);

4. Інформаційну компетентність (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації в області застосування методів планування та організації створення нової техніки, проведення наукових досліджень, технічної підготовки виробництва, особливості технологій, що базуються на використанні потокового та автоматизованого виробництв; основні системи обслуговування виробництва, методи наукової організації праці та робочих місць);

5. Комунікативну компетентність (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом реалізації групових проектів в області формування плану реалізації етапів виробничого процесу та його технічної підготовки, організації обслуговування виробництва);

6. Компетентність особистісного самовдосконалення (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом використання набутих знань в практичній економічній та управлінській діяльності, виконання необхідних розрахунків за допомогою основних показників виробничого процесу).

Чому Вас має зацікавити поглиблене вивчення цього курсу?

Якщо вас цікавить діяльність підприємств залізничного транспорту, їх ресурсне забезпечення, інфраструктура та організація виробничого процесу, ви хочете дізнатися основні фінансово - економічні результати окремих підприємств залізничного транспорту в контексті сучасного законодавства, хочете вміти виконувати необхідні розрахунки за допомогою основних показників виробничого процесу, тоді вам просто обов'язково варто йти на цей курс!

Від здобувачів очікується: базове розуміння економіки, а також обізнаність в питаннях організації виробництва.

Команда наших викладачів будуть готові надати будь-яку допомогу з деяких найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті, на форумі і особисто - у робочий час.

Огляд курсу

Цей курс, який вивчається з вересня по грудень, дає студентам глибоке розуміння систематизації успішних прикладів з визначення виробничої та соціальної інфраструктури підприємства та практичні рекомендації з кадрової політики і системи управління персоналом на залізничному транспорті.

Денна форма навчання:

Кількість кредитів ECTS – 3.

Лекції – 15 годин.

Практики – 15 годин.

Самостійна робота – 60 годин.

Курс складається з однієї лекції і одного практичного заняття раз у два тижні. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та розробки плану техніко-технологічної бази виробництва, її складові та тенденції розвитку. В рамках курсу передбачають лекції запрошених роботодавців.

Теми курсу

Організація виробництва на підприємствах залізничного транспорту / схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Запрошені лектори	
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	

	Групові завдання	
	Індивідуальні консультації	
	Залік	

Практичні заняття курсу передбачають виконання групових завдань з розрахунку конкретних техніко-економічних показників на окремому підприємстві (групи від 3-х до 5 осіб) та презентацію власних розрахунків в кінці курсу щодо покращення виробничої діяльності підприємства. Виконання завдання супроводжується заглибленням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми, та формує у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, лекційні матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу).

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, що ви думаєте!

Приклади питань для обговорення доступні на слайдах відповідних презентацій. Ось деякі з них:

- 1) Поняття виробничого процесу та техніко-технологічної бази виробничої сфери підприємства;
- 2) Переваги та недоліки спеціалізації як суспільної форми організації виробництва;
- 3) Диверсифікація виробництва на підприємствах залізничного транспорту;
- 4) Характеристика груп виробничих процесів за певними ознаками.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. <http://metod.kart.edu.ua/>
2. http://www.uz.gov.ua/about/general_information/entertainments/pktbit/
3. <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. http://www.uz.gov.ua/press_center
5. <http://www.nbu.gov.ua>

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Тиж-день	Кільк. годин	Тема лекції	Кільк. годин	Тема практичних занять
1	2	1. Організація виробництва та управління на підприємстві Сутність організації виробництва. Функції управління на підприємстві. Основні принципи і методи управління залізничним транспортом.	2	Особливості виробничої структури підприємства
3	2	2. Організація і управління рухом поїздів Організація вагонопотоків. Станції, залізничні вузли, роздільні пункти. Організація праці станційних	2	Транспортне обслуговування: цілі, завдання, структура, планування, напрямки підвищення ефективності

		робітників.		
5	2	3. Основи організації виробництва в локомотивному господарстві Основи організації локомотивного господарства. Розміщення структурних підрозділів локомотивного господарства. Показники експлуатаційної роботи локомотивного парку. Організація праці робітників локомотивного депо.	2	Встановлення норм часу і норм виробітку
7	2	4. Основи організації виробництва у вагонному господарстві Система технічного обслуговування і ремонту вагонів. Характеристика виробничих підрозділів з ремонту вагонів. Показники експлуатаційної роботи вагонного парку. Організація праці робітників вагонних депо.	2	Встановлення норм обслуговування і норм штату (норм чисельності)
Модульний контроль №1				
9	2	5. Основи організації виробництва в колійному господарстві Основні виробничі задачі колійного господарства. Структурні підрозділи господарства колії. Класифікація й організація виробництва колійних робіт. Організація праці робітників відокремленого підрозділу дистанції колії.	1	Предметна та подетальна спеціалізація підприємства, цеху, дільниці
11	2	6. Основи організації виробництва в галузі автоматики, телемеханіки та зв'язку Комплекс пристроїв автоматики, телемеханіки і зв'язку. Організаційна структура господарства сигналізації і зв'язку та його матеріально - технічна база. Характеристика дистанцій сигналізації і зв'язку. Організація праці робітників відокремленого підрозділу дистанції сигналізації та зв'язку.	2	Комплексна підготовка виробництва до зміни продукту (технології)
13	2	7. Основи організації виробництва на промислових підприємствах залізничного транспорту Форми організації виробництва на промислових підприємствах. Характеристика діяльності промислових підприємств. План виробництва і реалізації продукції. Організація праці	2	Визначення темпів зростання (скорочення) обсягу виробництва на промисловому підприємстві

		промислово-виробничого персоналу.		
15	2	8. Організація оплати праці на підприємствах залізничного транспорту Сутність заробітної плати. Тарифна система. Форми і системи оплати праці. Види доплат та порядок їх визначення.	2	Розрахунок оплати праці окремих категорій робітників
Модульний контроль №2				
Залік с дисципліни				

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3) та шкали ECTS (A, B, C, D, E).

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Завдання на самостійну роботу:

- Студентам пропонується обрати один з запропонованих варіантів завдання для виконання власного розрахунку впродовж семестру. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **20 балів до поточного модульного контролю**. За вчасне та частково вірне виконання – від 15 до 20 балів. За невиконане завдання бали не нараховуються. Необхідний обсяг виконання завдання складає 50% на перший модульний контроль і 100% на другий модульний контроль. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.
- Студенти мають прорецензувати одну роботу іншого студента або групи впродовж семестру очно та висловити свої критичні зауваження.
-

	Розділи завдання
1	Виробнича програма підприємства (план виробництва)
2	Техніко-виробничі показники роботи підприємства
3	Показники з праці
4	Експлуатаційні витрати
5	Калькуляція собівартості товарів (послуг)
6	Показники ефективності виробництва

Відвідування лекцій:

Бали за цю складову нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50% лекційних занять у модулі без поважних причин. За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал. **Максимальна сума становить 15 балів.**

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на питання застосування знань в практичній економічній та управлінській діяльності. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власною залученості. **Максимальна сума становить 10 балів.**

Практичні заняття:

Оцінюються за відвідуваннями (до 3 балів), ступенем залученості (до 7 балів) та стислою презентацією виконаного завдання (до 5 балів). Ступінь залученості визначається участю у роботі дискусійного клубу з питань застосування економічних законів у виробництві. **Максимальна сума становить 15 балів.**

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Залік:

- Студент отримує залік за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку, відповівши на питання викладача (Додаток 1).

Очікувані результати навчання

За результатами вивчення даної дисципліни у студентів формується систематизований комплекс знань про цілі та завдання, що вирішуються в процесі виробництва на залізничному транспорті, основні тенденції його розвитку; особливості роботи підприємств залізничного транспорту; методи планування та організації створення нової техніки, проведення наукових досліджень, технічної підготовки виробництва; основні принципи організації виробничого процесу; особливості технологій, що базуються на використанні потокового та автоматизованого виробництва; основні системи обслуговування виробництва; методи наукової організації праці та робочих місць.

Також, ви навчитесь виконувати необхідні розрахунки за допомогою основних показників виробничого процесу; планувати етапи виробничого процесу та його технічної підготовки; організовувати обслуговування виробництва; використовувати набуті знання в практичній економічній та управлінській діяльності.

А найголовніше, Ви зможете планувати й організовувати власну діяльність, сполучати в ній головні принципи управління, застосовуючи залежно від ситуації, найбільш доцільні й ефективні стилі і методи роботи в організації виробництва.

Команда викладачів:

Моцна Ірина Володимирівна (<http://kart.edu.ua/pro-kafedru-ekbiupt-ua/kolectuv-kafedru-ekbiupt-ua/моцна-ірина-володимирівна>) – к.е.н., доцент, лектор з питань економіки залізничного транспорту в УкрДУЗТ. Отримала ступінь к.е.н. за спеціальністю 08.00.03 – Економіка та управління національним господарством у 2013 році. Напрямки наукової діяльності: ефективність роботи залізничного транспорту, менеджмент організації, корпоративна етика шляхи підвищення конкурентоспроможності пасажирських залізничних перевезень.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, необхідно зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаток 1

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ З ДИСЦИПЛІНИ ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

1. Особливості організації виробництва на залізничному транспорті.
2. Поняття трудомісткості виробничої програми.
3. Вкажіть найважливіші організаційні документи, які регламентують роботу залізничного транспорту.
4. Поняття виробничого процесу та техніко-технологічної бази виробничої сфери підприємства.
5. Поняття продуктивності праці та її визначення на промислових підприємствах залізничного транспорту.
6. Поняття продуктивних сил.
7. Характеристика груп виробничих процесів за певними ознаками.
8. Сутність поняття «виробничі відносини».
9. Перелічіть об'ємні показники, що характеризують роботу локомотивного парку.
10. Форми організації виробництва.
11. Сутність поняття «виробничо-технічні відносини».
12. Перелічіть якісні показники використання локомотивів.
13. Переваги та недоліки спеціалізації як суспільної форми організації виробництва.
14. Сутність поняття «соціально-економічні відносини».
15. Перелічіть види ремонту вантажних вагонів та їх призначення.
16. Форми спеціалізації у промисловості.
17. Завдання, які повинні бути вирішені для реалізації цілей організації виробництва на ділянці.
18. Основні споруди та пристрої вагонного господарства, які забезпечують справне утримання вагонного парку.
19. Кооперування як суспільна форма організації виробництва.
20. Перелічіть спеціальні функції управління на виробництві.
21. Характеристика вагонного депо.
22. Диверсифікація виробництва на підприємствах залізничного транспорту.
23. Перелічіть основні загальні функції управління підприємством.
24. Об'ємні показники, що характеризують роботу вагонного парку.
25. Визначення товарної продукції в натуральному виразі по валовому випуску.
26. Специфічні функції управління виробництвом на залізничному транспорті.
27. Якісні показники використання вагонів.
28. Яким чином визначається валова продукція.
29. Методи вирішення управлінських задач на підприємствах залізничного транспорту та їх характеристика.
30. Показники використання пасажирських вагонів.
31. Визначення терміну окупності капіталовкладень при здійсненні спеціалізації (кооперування).
32. Класифікація планів формування вантажних поїздів.
33. За якими основними групами визначають чисельність працівників вагонного депо, зайнятих в експлуатаційній діяльності.
34. Обчислення економічного ефекту від розвитку спеціалізації (кооперування).
35. Найважливіші принципи, що лежать в основі організації руху поїздів на вітчизняних залізницях.
36. Підприємства, завданням яких є утримання та ремонт технічних засобів колійного господарства.
37. Що розуміють під «незавершеним виробництвом».

38. Типи залізничних станцій за своїм призначенням і основним характером роботи.
39. Конструкції та споруди колійного господарства, які безпосередньо забезпечують перевізний процес.
40. Розкрийте поняття нормативної чистої продукції.
41. Дайте характеристику пасажирської, вантажної, сортувальної, дільничної станції.
42. Виробнича структура дистанції колії.
43. Що відносять до реалізованої продукції.
44. Назвіть специфічні показники роботи пасажирської, вантажної, сортувальної, дільничної станції.
45. Техніко-виробничі показники дистанції колії.
46. Які фінансово – економічні показники розраховують по валовій продукції.
47. Залізнична станція як виробничий відокремлений структурний підрозділ залізниці.
48. Характеристика дистанції колії.
49. Як розраховується норматив чистої продукції на конкретний виріб (роботу).
50. Нормування чисельності працівників залізничної станції.
51. Характеристика дистанцій сигналізації і зв'язку.
52. Що розуміють під виробничою потужністю підприємства.
53. Система технічного обслуговування і ремонтів локомотивів.
54. Виробнича структура дистанції сигналізації та зв'язку.
55. Як визначають ступінь (коефіцієнт) використання виробничої потужності підприємства?
56. Характеристика основного локомотивного депо.
57. Штат, що відносять до виробничого персоналу дистанції сигналізації та зв'язку.
58. Визначення продуктивності праці робітників локомотивних депо.
59. Призначення вагонного господарства.
60. Групи робіт, що містить у собі процес технічного обслуговування (ТО) систем і пристроїв залізничної автоматики.